

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM
2016-04-08
Meddelad i
StockholmMål nr
4475-16**SÖKANDE**Stenhusgruppen Mark och Hus AB, 556774-4585
Ballonggatan 4
169 71 Solna**MOTPART**Svenska Bostäder AB, 556043-6429
Box 95
162 12 Vällingby**SAKEN**

Offentlig upphandling

Ankomstdatum
2016-04-11

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 715737

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AB Svenska bostäder (Svenska bostäder) genomför en upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, av ramavtal för avrop av mark och anläggningsarbeten inom AB Svenska bostäder. Av tilldelningsbeslut den 23 februari 2016 framgår att Svenska bostäder avser att teckna avtal med andra anbudsgivare än Stenhusgruppen Mark och Hus AB.

Stenhusgruppen Mark och Hus AB (Stenhusgruppen) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om med hänsyn till att de uppfyller de krav som ställts och att de har levererat det mest fördelaktiga anbudet.

Svenska bostäder har den 10 mars 2016 meddelat ett nytt tilldelningsbeslut. Även av detta beslut framgår att Svenska bostäder avser att teckna avtal med annan anbudsgivare än bolaget. Stenhusgruppen vidhåller sin ansökan om överprövning.

Svenska bostäder anser i första hand att målet ska avskrivas med hänsyn till att ett nytt tilldelningsbeslut har meddelats och i andra hand att ansökan ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av dessa principer eller mot någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Detta framgår av 16 kap. 6 § LOU.

Av förfrågningsunderlaget AFB, under rubriken antal ramavtal, framgår att Svenska bostäder avser att teckna avtal med minst fyra anbudsgivare. Vidare framgår av underlaget att anbudsprövningen sker i två steg. Först prövas om anbudsgivaren uppfyller kraven enligt AFB 51. Om dessa krav uppfylls prövas anbudsgivarens lämplighet vad gäller de krav som ställs enligt AFB 52. Under rubriken prövning av anbud framgår att av de anbud som uppfyller krav enligt AFB 51 och 52 kommer Svenska bostäder att anta de anbud som lämnat lägst anbudssumma enligt bifogad prislista.

Av förfrågningsunderlaget AFB 52, under rubriken prövning av anbudsgivares lämplighet, sker prövningen enligt följande.

1. Kreditvärdighet
2. Årsomsättning
3. Krav på kollektivavtalsliknande villkor
4. Kompetens och erfarenhet (operativt ansvarig och Platsansvarig för respektive uppdrag, samt Referensuppdrag företag för respektive uppdrag)
5. Kvalitetsledningssystem
6. Miljökrav
7. Arbetsmiljöpolicy
8. Organisation och planerat genomförande
9. ID06

Nytt tilldelningsbeslut

Svenska bostäder har valt att, efter det att bolaget till förvaltningsrätten gett in sin ansökan om överprövning, fatta ett nytt tilldelningsbeslut som ersätter det tidigare beslutet. Av tilldelningsbeslutet framgår att Svenska bostäder ansett att Stenshusgruppen inte uppfyller krav enligt AFB 52 punkten 4 avseende kompetens och erfarenhet eftersom de inte har angett operativt ansvarig, samt platsansvarig som kan tas i beaktande vid kvalificeringen utan att missgynna övriga anbudsgivare. Vidare framgår att Stenshusgruppen inte heller ansetts uppfylla miljökraven enligt AFB 52 punkten 6 pga. ej redovisade fordon eller kraven enligt punkten 1 avseende kreditrating A enligt Bisnode Kredit Soliditet eller motsvarande kreditvärdighet. Beslutet innebär att kontrakt tilldelas samma anbudsgivare som i det första tilldelningsbeslutet. Svenska bostäder vidhåller att Stenshusgruppen inte uppfyller samtliga krav enligt AFB 52, varför anbudet uteslutits från prisutvärderingen. Förvaltningsrätten finner därför att Stenshusgruppen, som vidhåller sin ansökan, fortfarande har ett intresse av att få ansökan prövad av domstolen (jfr Asplund m.fl.: Överprövning av upphandling, s. 308).

Uppfyllelse av miljökraven enligt AFB 52 samt förfrågningsunderlagets tydlighet i denna del

Av förfrågningsunderlaget ABF 52 punkt 6 under rubriken miljökrav anges bl.a. att anbudsgivaren ska redovisa dokumentation som visar att miljökrav 1 i miljöplanen (angående systematiskt miljöarbete) uppfylls. Anbudsgivaren ska redovisa vilka fordon, arbetsmaskiner samt bränsle som kommer att användas i uppdraget för att visa att miljökrav 7 i miljöplanen uppfylls. Uppgift lämnas i anbudsformuläret A8.

Av anbudsformuläret A8 framgår att anbudsgivaren redovisar dokumentation som visar att miljökrav 1 i miljöplanen (angående systematiskt miljöar-

bete) uppfylls genom att kryssa i en ruta. I anbudsformuläret anges även att anbudsgivaren ska redovisa vilka fordon, arbetsmaskiner samt bränsle som kommer att användas i uppdraget för att visa att miljökrav 7 i miljöplanen uppfylls.

Stenusgruppen har anfört att förfrågningsunderlaget har varit ottydligt gällande var informationen ska redovisas. De har i anbudsformuläret A8 under rubriken Miljökrav angett att miljökrav kommer att uppfyllas. Stenusgruppen har vidare anfört att det av förfrågningsunderlaget inte har framgått att entreprenören måste inneha en egen fordonspark. Eftersom bolaget inte äger några maskiner kan sådana inte redovisas. Bolaget avser att uppfylla ställda miljökrav i sin upphandling av projektspecifika maskiner från samarbetspartner. Svenska bostäder har å sin sida anfört att Stenusgruppen inte redovisat några fordon i miljöplanen vilket ställs som krav i förfrågningsunderlaget AFB 52 punkt 6. Svenska bostäder har vidare anfört att de inte har uppställt några krav på att anbudsgivaren ska äga fordon och arbetsmaskiner eller att de ska vara tillgängliga vid anbudstillfället.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det inte har angetts i förfrågningsunderlaget att entreprenören måste inneha egen fordonspark. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att det av förfrågningsunderlaget tydligt har framgått att anbudsgivaren för att uppfylla kraven enligt förfrågningsunderlaget AFB 52 punkten 6 under rubriken miljökrav ska redovisa vilka fordon, arbetsmaskiner samt bränsle som kommer att användas i uppdraget samt att uppgift ska lämnas i anbudsformuläret under punkt A8. Av anbudsformuläret punkt A8 framgår att anbudsgivaren ska redovisa bl.a. vilka fordon som kommer att användas för att visa att miljökrav 7 i miljöplanen uppfylls. Enligt miljöplanen under rubriken miljökrav 7 ska entreprenörens redovisning lämnas i en angiven tabell. Även om anbudsgivaren, för att uppfylla miljökravet, ska ange uppgifter både i anbudsformuläret och i miljöplanen anser förvaltningsrätten att detta klart framgår av förfrågningsun-

derlaget och att förfrågningsunderlaget därför får anses vara tillräckligt tydligt i den del som avser miljökrav.

Vidare anser förvaltningsrätten att det, mot bakgrund av vad som anges i förfrågningsunderlaget, inte är tillräckligt att, såsom Stenhusgruppen har gjort, ange att miljökrav1 i miljöplanen uppfylls genom att kryssa i ja i anbudsformulärets punkt A8. För att kravet i förfrågningsunderlagets punkt 6 avseende miljökrav ska anses vara uppfyllt måste anbudsgivaren även redovisa vilka fordon, arbetsmaskiner och bränsle som kommer att användas. Eftersom Stenhusgruppen inte har lämnat en sådan redovisning anser förvaltningsrätten att Svenska bostäder har haft fog för att anse att Stenhusgruppen inte har uppfyllt samtliga krav enligt AFB 52 och därför utesluta bolaget från utvärdering av pris.

Fråga om Stenhusgruppen lidit skada på grund av andra anförda brister i upphandlingen

Stenhusgruppen har även anført att det förekommit andra brister i upphandlingen vad gäller förfrågningsunderlagets tydlighet och att de felaktigt uteslutits trots att de uppfyllt kraven avseende kompetens och erfarenhet.

För att förvaltningsrätten ska kunna besluta om ingripande enligt LOU är det ett krav att Svenska bostäders agerande medfört att Stenhusgruppen lidit eller kan komma att lida skada. Domstolen har funnit att Stenhusgruppens anbud rätteligen har uteslutits på grund av brister i detta. Förvaltningsrätten finner därför att Stenhusgruppen inte har lidit skada eller kan komma att lida skada till följd av övriga påstådda brister i upphandlingen. Därför saknas skäl att ta ställning till dessa. Med hänsyn härtill finns det inte skäl för ingripande enligt LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Eva Gullfeldt

Rådman

Stina Wesslau har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kamrarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.